

Assange byl propuštěn, a přesto jsme ještě nevyhráli

- editor007 | 25. června 2024

UK / USA: Nikdo pořádně ještě nic neví. Kromě stručných sdělení WikiLeaks odmítá rodina Juliana Assange poskytnout vyjádření pro tisk. Víme tedy jen, že vrchní soud v Londýně propustil Juliana Assange v pondělí 24. června na kauci, a ten ještě tentýž den odpoledne odletěl z letiště Stansted, aby se zúčastnil slyšení před americkým federálním soudem na Severních Marianách.

„Slyšení se tam koná kvůli Assangeovu nesouhlasu s cestováním do USA a blízkosti australského soudu,“ uvedli žalobci.

Rodina se tak bude moci konečně setkat i mimo stěny návštěvní místnosti věznice se zvýšenou ostrahou, kde jediným fyzickým kontaktem mezi manželi, který pravidla povolovala, bylo držení se za ruce, jak mi řekla osobní asistentka Stelly Assange během konference BTC Prague.

Vítězství pro rodinu, prohra pro svobodu tisku

Dvaapadesátiletý Assange se dohodl s americkou justicí a hodlá se přiznat ke “spiknutí s cílem získat a zveřejnit utajované informace o americké národní obraně”. Vzhledem k tomu, že ze strany vlády USA čelí osmnácti obviněním, z nichž sedmnáct z nich je ze špionáže, je to pro roztrženou rodinu jednoznačně vítězství. Prokuratura podle soudních dokumentů nebude požadovat pro Assange nový trest a postačí jí pět let, které strávil v cele v Británii.

Pro svobodu tisku je to však krutá prohra. Daniel Ellsberg, který v kožené aktovce pronesl přes ostrahu Pentagonu sedm tisíc stran přísně tajné studie popisující vývoj války ve Vietnamu, pochybení a lži americké vlády, nemusel do vězení, přestože se o to prezident Nixon velmi snažil. Noviny, které o tzv. Pentagon Papers informovaly, dostaly dočasný soudní zákaz, ale jiné noviny příběh pohotově převzaly a tiskly ho dál. Nakonec soudní zákaz vypršel a již nebyl obnoven, protože nejvyšší soudce uznal přínos informací pro veřejnost. Vláda stojící na vůli lidu, musí znát pravdivá fakta, jinak přichází o svobodu volby. I proto je cenzura nepřipustná.

Uznání viny, nebo život

V případě Juliana Assange vyděračský systém tzv. demokratických institucí slaví vítězství. Jak mi řekla Assangeova žena Stella, žijeme v kultuře presumpce viny, kde “musíte obhajovat, proč byste neměli být cenzurováni. Nikoli naopak.”

Závažnost dokumentů, které WikiLeaks celkově přinesly, by měla bez jakýchkoli debat ospravedlnit způsob, jakým se hackeři k těmto důkazům dostali a jakým stylem je publikovali. Jedná-li stát prokazatelně proti zájmu vlastních občanů, je občanská neposlušnost legálním činem. Nezodpovědné nakládání s osobními daty v publikovaných dokumentech není důvodem pro sedmnáct obvinění ze špionáže.

V londýnském vězení se zvýšenou ostrahou Belmarsh strávil Assange od dubna 2019 pět let. Dalších sedm let strávil předtím v “domácím vězení” na velvyslancectví Ekvádoru v Londýně.

“Tříkrát denně si smějí telefonovat. Každý telefonát smí trvat pouze deset minut, potom se spojení přeruší,” řekla mi Stellina asistentka. V případě dětí povolovala věznice, aby si je během návštěvy

jejich otec pochoval. Jednou denně směli vězni na hodinu vyjít na betonový plácek na čerstvý vzduch.

“Měl tam jednoho kamaráda, ten však ze strachu z důsledků vydání do své země, které mu hrozilo, spáchal sebevraždu,” sdělila mi asistentka Stelly. V takových podmínkách je snadné onemocnět na těle i na duši.

Více whistleblowerů = méně násilí

Aparát moci operuje s argumenty “bezpečí”, jako vždy. Když vás nebudeme chránit my (často i před vámi samotnými), kdo vás potom ochrání? Říkají ti, kdo zavírají whistleblowery, hackery a nezávislé novináře do vězení. V zájmu této “ochrany” pak mimo jiné ale rozhodují i věci o nás bez nás, páchají válečné zločiny a inscenují operace pod falešnou vlajkou, aby si před veřejností ospravedlnili své drahé a vražedné politiky.

V minulém textu jsem narážela na apatii, se kterou se většina veřejnosti smířila s tím, že se Julian Assange v cele pomalu mění v zeleninu, jako by to bylo něco normálního. I malá část veřejnosti ale může vyvolat velký tlak, jen díky tomu dnes Assange sedí v letadle do Bangkoku.

Umíte si představit, že by se malá část veřejnosti odmítla smířit s novým normálem, v němž oficiální stanoviska institucí noviny bez debat považují za pravdu? Že by několik procent lidí napříč státy prostě odmítlo zrušit empirické nazírání na svět? Jaké by tito lidé potřebovali nástroje kromě kryptoměn a internetu?

Etický hacker Pavol Lupták vymyslel systém anonymních pobídek pro whistleblowery, kterým by bylo možné financovat úniky čehokoli. Dobrých i špatných věcí. Patentů i dalších Twitter Files. Další Pentagon Papers. Zkrátka čehokoli. Kdo tomu rozumí, ať si to najde.

Tak, jako je možné nástroj AI, internetu či kryptoměn používat pro dobré i špatné věci, i tento nástroj by byl dvousečný. Protože lidé jsou dobří i zlí. A my se stále dokola bojíme nástrojů, místo abychom se báli lidí. Očekávám tedy, že po plíživé snaze o zákaz všech anonymních finančních transakcí a opakovaných snahách o legitimizaci prolomení end-to-end šifrování přijde ještě silnější propagandistický útok na “antisystémovost” a “všechny tyhle hackery” bude někdo chtít zakázat. Jenže je to jako s tou zubní pastou, kterou nelze už vrátit do tuby. Je mi líto, ale věci už prostě nikdy nebudou jako dřív.

AUTOR: Cecílie Jílková

[ZDROJ](#)